

Opening zondag 21 juni 2020
Tentoonstelling t.e.m. 5 juli 2020

Zondag 5 juli, om 16:00 poppenkast over LLS van en door Sietske Van Aerde

Open: do – zo, 14:00 – 18:00 en op afspraak

John Körmeling

OPEN RAAM LLS PALEIS

Kan men stellen dat het oeuvre van de kunstenaar in zekere mate een portret is van de mens die hij/zij is? Zonder dat het om een zelfportret gaat in de letterlijke betekenis van het woord, nl. bewust tot stand gebracht en zo ook benoemd, worden de houding, de mentaliteit en ook iets karakteristiek voor een bepaald persoon in het werk zichtbaar. Niet alleen toont de kunstenaar het werk, het werk toont ook zijn maker.

Bij John Körmeling (Amsterdam 1951, leeft en werkt in Eindhoven) treft me dat telkens weer. Tijdens de voorbereiding van dit project en de vele gesprekken die ik in die periode met Körmeling had, kwam het schrijven van een tekst over zijn werk me steeds moeilijker voor. Omdat het allemaal op een vanzelfsprekende manier voortvloeit uit wie hij is. Bij hem geen theorieën of symbolische vewijzingen, evenmin hiërarchie of exclusiviteit. Enkel goede ideeën, op een praktische en nuchtere manier uitgevoerd, met humor en relativering, én voor iedereen! En toch zonder aan diepzinnigheid in te boeten: vaak betreft het ingenieuze oplossingen voor ogenschijnlijk zeer complexe problemen. Deze laatste kan Körmeling glashelder benoemen. Hij toont hoe het anders zou kunnen, waar wij het voor de hand liggende vaak niet (meer) zien. Dit vormt de kern van zijn oeuvre, dat zich bevindt op de grens van beeldende kunst, architectuur en stedenbouw.

Denken we aan zijn werken in de collecties van het Van Abbemuseum (Eindhoven), het Centraal Museum (Utrecht) of het Muhka en Middelheim (Antwerpen) enerzijds, de veelkleurige kroonluchter op Schiphol, de Piushavenbrug of het draaiend huis op een rotonde in Tilburg anderzijds: of er op een plaats dagelijks enkele dan wel tienduizenden mensen komen, speelt voor Körmeling geen rol. “Wat ik belangrijk vind, is hoe je met ruimte omgaat. Dit toon ik in mijn werk. Daarom zijn ook mijn realisaties in de publieke ruimte ‘tentoonstellingen’. De mensen kunnen ze zien en bezoeken”.

Wat me eveneens opvalt, is dat John Körmeling zijn materiaal en zijn werk ook zelf draagt: Een blauw-rood hemd gemaakt uit de stof met het motief van ‘Happy Street’ (zijn paviljoen op de wereltentoonstelling in Shangai in 2010), of de ORIGINAL COPY sokken die hij voor Bata Industrials ontwierp. Fluorescerende kleuren dragen daarbij zijn voorkeur weg. Vaak zie je hem in zijn oranje werkmansbroek, zijn gele fleece of zijn jas met reflecterende stroken. In de veiligheidskledij die ook ‘s nachts goed zichtbaar moet zijn, zou men Körmeling makkelijk voor een (haven)arbeider kunnen aanzien. En dat gebeurde ook: toen hij in de 2de helft van maart en april (m.a.w. tijdens de coronalockdown) meermaals Antwerpen bezocht om de tekening ‘nog een universele mens’ op het raam van LLS Paleis te maken, was hij één van de weinigen die zich aan de grensovergang niet diende te identificeren noch zijn verplaatsing moest verantwoorden. “Dit zijn fantastische tijden voor mij, eindelijk word ik ernstig genomen!”

John Körmeling omschrijft zijn werk als “extravert”. Net als hijzelf is ook zijn werk gericht op de wereld om hem heen. De publieke ingrepen van Körmeling zijn geenszins een meteor die ergens op een willekeurige locatie is geland, waar niemand de relevantie van ziet of begrijpt waarom ze er staan. Integendeel: zelden zien we bij sculpturen in de openbare ruimte zo’n gevoel voor de omgeving, het sociale netwerk, en zo’n aandacht voor de impact op de buurt of de plaatsing in het landschap.

Körmeling is vooral bekend door zijn veelkleurig, levendig en bont 'Happy Street'-paviljoen. Dit is een soort reusachtige en brede open straat in de vorm van een acht die niet gesloten is, waarin alles met iedereen in verbinding staat en de doorstroming vanzelfsprekend is, die beweging en verandering uitdrukt en toejuicht. Andere ingrepen zijn dan weer veel minder aanwezig: zo ontwierp hij in 2019 in Texel een 'paviljoen voor de vogelaars'. Dit uitkijkpunt werd zo ontworpen dat het boven het duin lijkt te zweven, en toch gaat een 'lineaire vorm' mee met de continuïteit van de duinenrij, waardoor de integratie in het landschap nagenoeg volledig is. Waar het ene niet opvallender kon zijn, gaat het andere als het ware in de omgeving op.

Het bijvoeglijk naamwoord dat misschien het best het oeuvre van John Körmeling karakteriseert is "open": zijn ingrepen betreffen vaak het verruimen van het blikveld, het vergroten van toegankelijkheid, het vanzelfsprekend maken om iets te gebruiken.

'OPEN RAAM LLS PALEIS' heft de grens tussen binnen en buiten op. De bezoeker wordt uitgenodigd zijn blik te openen en ook de straat, het verkeer, de overburen als tentoonstelling te beschouwen. Bovendien worden naast de blik ook de andere zintuigen op deze ervaring betrokken, die daardoor actiever en vollediger zal zijn. "De kijkrichting omdraaien is wat ik graag doe. Ik gooi de boel open... Verder is het draaiend raam ook nuttig, dat is in mijn werk eveneens belangrijk", aldus de praktische Körmeling.

S.L., juni 2020

Deze tentoonstelling kwam mede tot stand met een subsidie van het Mondriaanfonds.

LLS Paleis wordt ondersteund door de Vlaamse overheid en gesponsord door Duvel Moortgat en Sampa Tea.